

Kontrolní mechanismy fotogrammetrické interpretace v rámci Národní inventarizace lesů

Ústav pro hospodářskou úpravu lesa Brandýs nad Labem

Specializované pracoviště

Dálkový průzkum Země a fotogrammetrie, Frýdek-Místek

Analytické centrum Národní inventarizace lesů, Kroměříž

Ondřej Tomančák

Filip Hájek

Markéta Kantorová

Radim Adolt

Klára Piškytlová

Jiří Fejfar

PRAKTICKÉ VYUŽITÍ GIS V LESNICTVÍ A ZEMĚDĚLSTVÍ

Brno, 25 - 26. února 2016

Národní inventarizace lesů je
matematicko-statistická metoda
zjištění stavu a vývoje lesa.

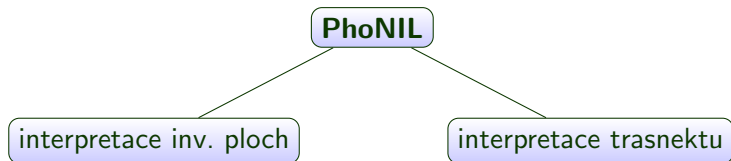
Kvalita výstupů je závislá na využití odpovídajících datových zdrojů.

Využití fotogrammetrie v Národní inventarizaci lesů

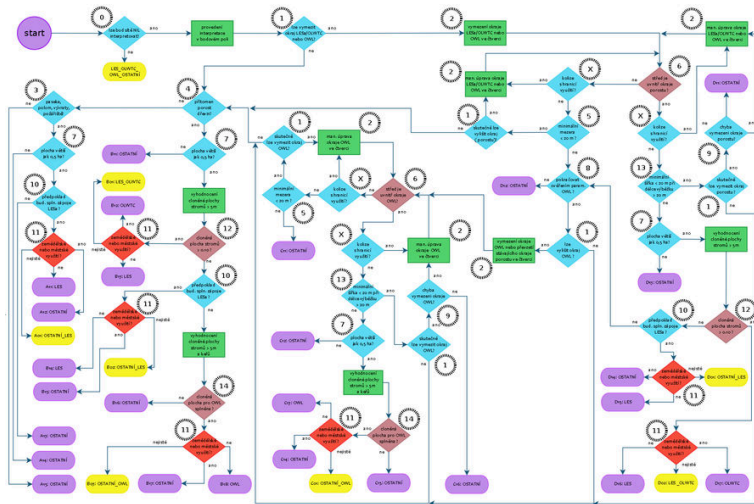
- snížení rozsahu venkovních prací o zhruba 60 %
- zpřesnění informací poskytovaných NIL
- nákladově efektivní odhad krajinných charakteristik
- trénovací data pro řízenou klasifikaci obrazu

PhoNIL – komponenty systém pro vizuální interpretaci

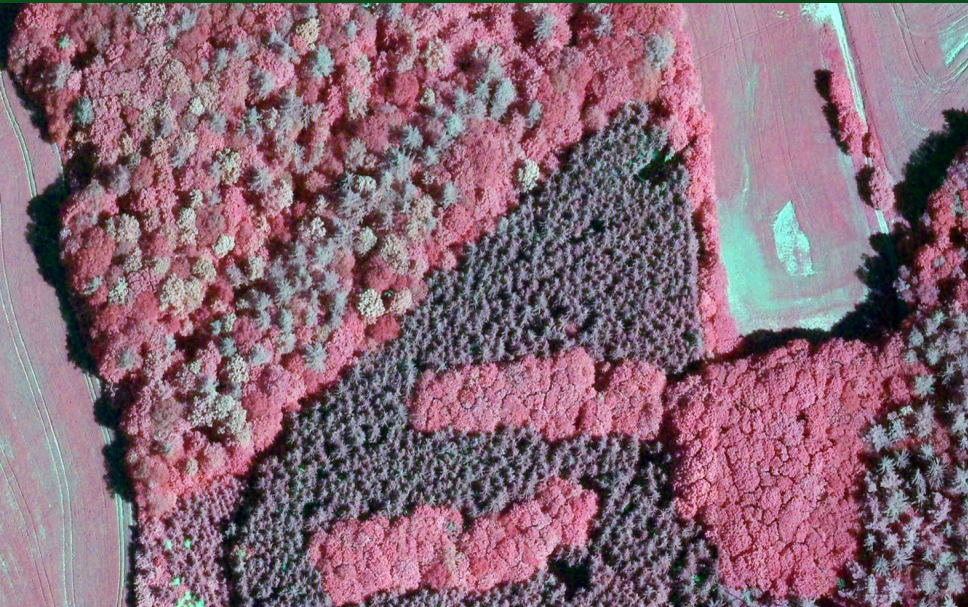
- jádro systému tvoří databáze PostgreSQL s API pro grafické uživatelské rozhraní,
- uživatelské rozhraní implementováno v systému TopoL xT - kopíruje interpretační algoritmus
- snímkový server pro letecké snímky

Interpretační algoritmus inventarizačních ploch

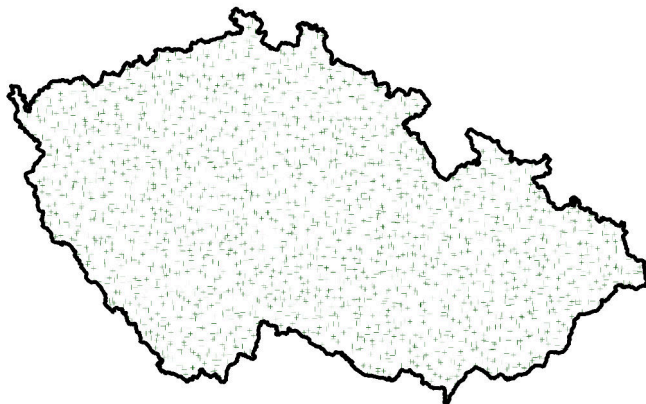
Využíváme spektrálních vlastností vegetace v blízkém infračerveném pásmu

Šetření provádíme v inventarizační síti

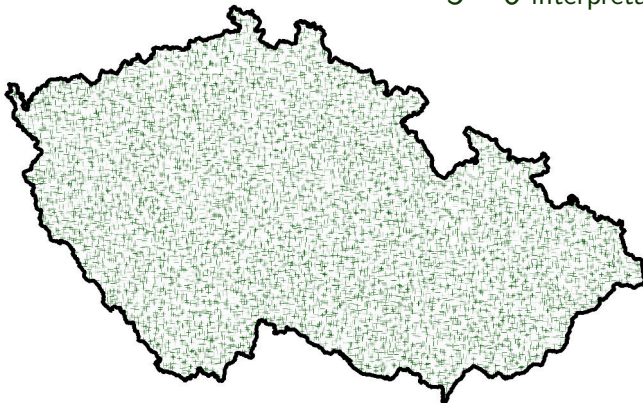
Šetření provádíme v inventarizační síti

Sít' NIL1 39 460

Šetření provádíme v inventarizační síti

5 - 6 interpretátorů za 4 roky

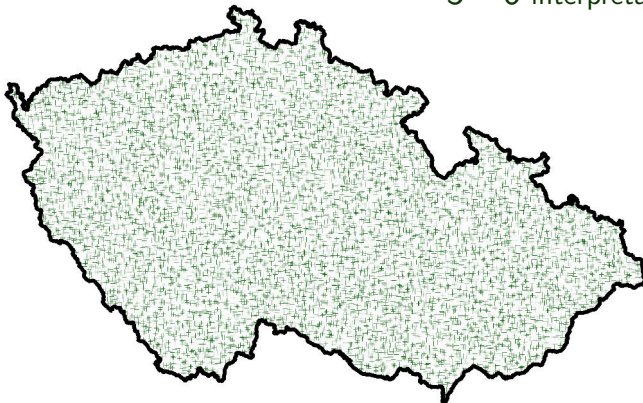

Sít' NIL1 39 460

Sít' NIL2 315 445

Šetření provádíme v inventarizační síti

5 - 6 interpretátorů za 4 roky

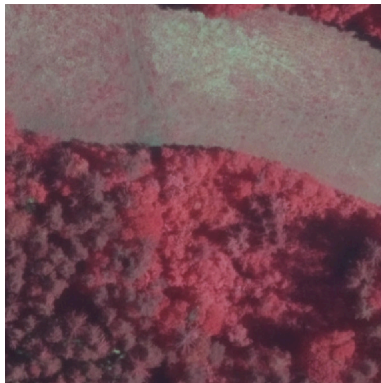

Síť NIL1 39 460

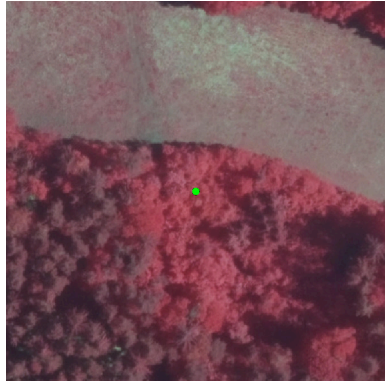
Síť NIL2 315 445

+ **Transekty** 78 000

Interpretace inventarizační plochy v kostce

Interpretace inventarizační plochy v kostce

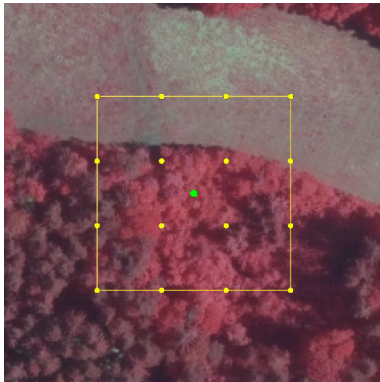

Interpretace inventarizační plochy v kostce

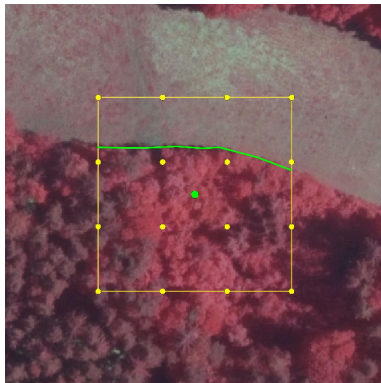
Interpretace inventarizační plochy v kostce

① bodové pole (51 x 51 m)

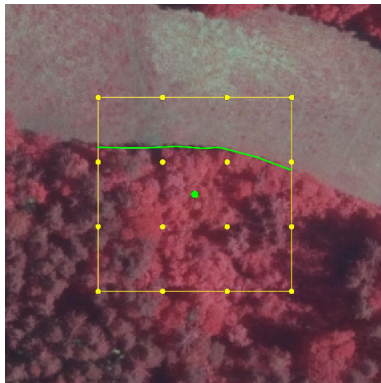
Interpretace inventarizační plochy v kostce

- 1 bodové pole (51 x 51 m)
- 2 okraj porostu

Interpretace inventarizační plochy v kostce

- 1 bodové pole (51 x 51 m)
- 2 okraj porostu
- 3 určení kategorie pozemku

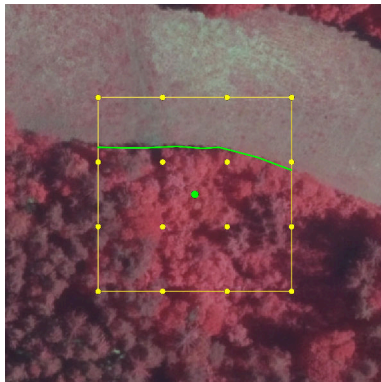

Interpretace inventarizační plochy v kostce

- 1 bodové pole (51 x 51 m)
- 2 okraj porostu
- 3 určení kategorie pozemku

kategorie NIL2:

- Les
- OWL
- OLWTC
- ostatní

Interpretace inventarizační plochy v kostce

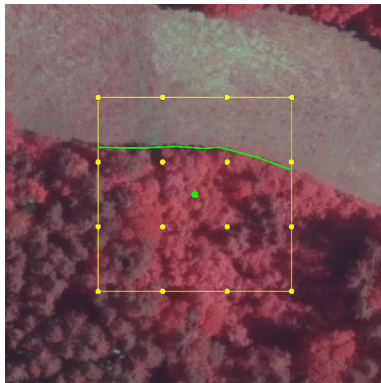
- 1 bodové pole (51 x 51 m)
- 2 okraj porostu
- 3 určení kategorie pozemku

kategorie NIL2:

- Les
- OWL
- OLWTC
- ostatní

kategorie LULUCF:

- Forest Land
- Cropland
- Grassland
- Wetland
- Settlement
- Other

Interpretace inventarizační plochy v kostce

- 1 bodové pole (51 x 51 m)
- 2 okraj porostu
- 3 určení kategorie pozemku

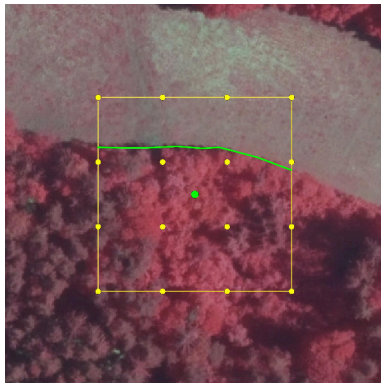
kategorie NIL2:

- Les
- OWL
- OLWTC
- ostatní

kategorie LULUCF:

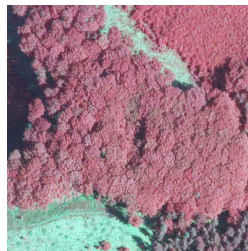
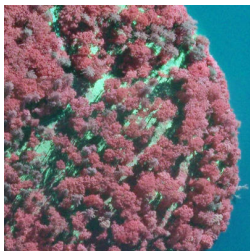
- Forest Land
- Cropland
- Grassland
- Wetland
- Settlement
- Other

- 4 stanovení porostních charakteristik

Stanovení porostních charakteristik

druh pozemku
poškození porostu
fáze lesa
dřevinná skladba
typ zápoje
způsob smíšení

Interpretace fotogrammetrického transektu

Cílem šetření na fotogrammetrickém transektu je zaznamenat rozptýlenou vegetaci v krajině, která nespadá do některé z kategorií pozemků NIL.

Šetření se provádí na náhodně orientovaném, 500 m dlouhém transektu v podsíti s1 (cca 78 000 transektů).

Na transektu se šetří:

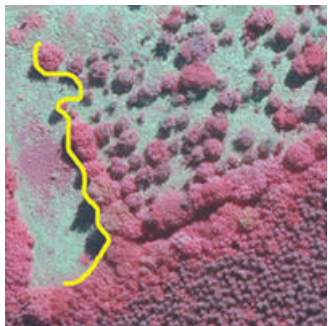
- 1 liniové objekty
- 2 pásové objekty
- 3 plošné objekty
- 4 bodové objekty

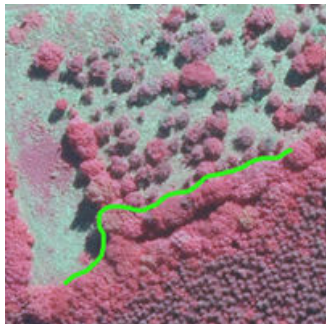
Impuls pro zavedení kontrolních mechanismů ve fotogrammetrické interpretaci

" Když dva dělají totéž, nemusí to být totéž.

Interpretace může být do jisté míry subjektivní!

?

- + Postupy jsou stanoveny metodikou, existují rozhodovací algoritmy a aplikace pro vizuální interpretaci.
- Interpretátoři mohou být zatíženi stereotypy, mohou mít rozdílné úrovně zkušeností.
- Krajinné prvky jsou variabilní – vždy se najde výjimka.

Koncept revizního šetření...

...je založen na nezávislých, opakovaných interpretacích vybraných inventarizačních ploch. Mezi těmito interpretacemi je pak na základě stanovených podmínek označena validní verze, která je považována za správný výsledek.

Technologické pozadí

Funkcionalita kontrolních mechanismů je implementována na straně relační databáze

PostgreSQL/PostGIS představuje nosnou technologii - nejen fotogrammetrického šetření - v projektu Národní inventarizace lesa.

Jde o systém uložených procedur a triggerových funkcí, který logicky propojuje výstupy interpretace a referenční geografické vrstvy podle navržených kontrolních algoritmů.

Návrh i implementaci zajišťujeme sami, nemáme tak svázané ruce v dalším vývoji.

Podmínky pro zahájení revizního šetření...

Důvody pro zahájení revizního šetření inv. ploch:

- rozpor v zařazení kategorie pozemku s referenční vrstvou OLIL,
- rozpor v okraji porostu vůči referenční vrstvě OLIL,
- nejistota v zařazení do kategorie pozemku,
- náhodný výběr inv. ploch,
- rozpor v zařazení kategorie pozemku s pozemním šetřením.

Důvody pro zahájení revizního šetření transektu:

- revize náhodně vybraného vzorku transektů,
- další důvody pro zahájení revizního šetření transektů budou implementovány ....

Životní cyklus interpretace inv. plochy

První interpretace rozhodne!

Při ukládání první interpretace je spuštěna triggerová funkce, která ověřuje splnění podmínek pro zahájení revizního šetření. Každá inventarizační plocha může mít, v závislosti na shodě interpretací, 1 - 5 revizí.

... v případě zahájení revizního šetření je při uložení každé revize vyhodnocena shoda kategorie pozemku.

Revizní šetření je ukončeno v okamžiku označení **validní datové verze** inventarizační plochy.

Jak vyhodnotit shodu revizí ..., a co když nenastane?

Více než 90 % interpretací končí 1. revizí.

V případě zahájení revizního šetření jsou standardně pořizeny 3 revize. V případě jejich shody je výsledek považován za validní.

Jsou případy, kdy 3 revize k nalezení validní verze nestačí. Pořízení 4. revize může rozhodnout, existuje-li shoda minimálně tří interpretací.

Shoda nenalezena!

V situaci, kdy ani po 4. revizi neexistuje shoda, jde zřejmě o komplikovaný případ. **Tyto situace pečlivě posuzuje supervizor.** Supervizor zajišťuje metodický dohled interpretace.

Faktický přínos revizního šetření?

Za cenu navýšení pracnosti interpretace o cca 1/5 můžeme lépe garantovat kvalitu výstupu.

Kvalita je pro nás klíčová! Tvoříme unikátní datový zdroj s mimořádnou informační hodnotou o stavu krajiny na našem území.

Revizní šetření v číslech

Revizní šetření bylo provedeno celkem na **32 585 inventarizačních plochách** tj. cca 9 % celkového počtu inventarizačních ploch.

Celkem u **3 401 inventarizačních ploch** došlo, na základě revizního šetření, ke změně kategorie pozemku...

... to ovlivňuje rozsah pozemního šetření (sť NIL1 a NIL2 s2):

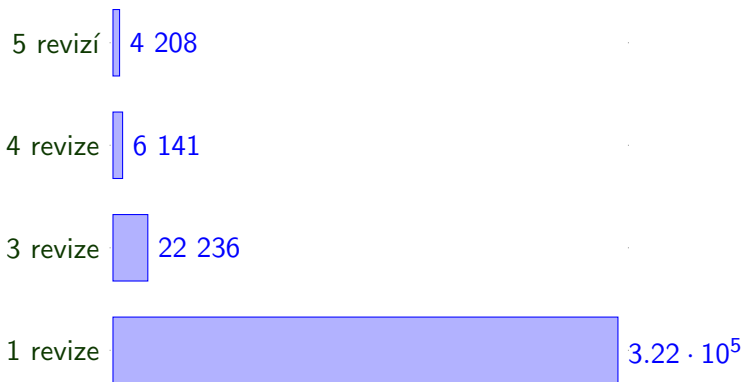
ostatní kategorie → Les, OWL $\implies$ + 355 inv. ploch

Les, OWL → ostatní kategorie $\implies$ - 347 inv. ploch

355 inv. ploch by bez revizního šetření nebylo zahrnuto do pozemního šetření!

U náhodně vybraného vzorku inv. ploch (random selection) bylo dosaženo shody kategorie pozemku první interpretace s kategorií pozemku validní interpretací v **98,2 %** případech.

Počet revizí pro dosažení validní interpretace

Implementace kontrolních mechanismů pro interpretaci transektů

Interpretace fotogrammetrického transektu je více komplexní. Od toho se odvíjí náročnost návrhu kontrol.

Implementace nového cyklu inventarizace do systému fotogrammetrické interpretace

Děkuji za pozornost